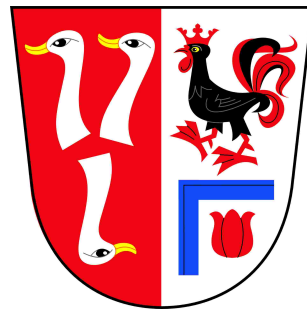

Lužanský občasník

Ročník 9

číslo 17

červen 2013 – listopad 2013

Pro občany Lužan, Dlouhé Louky, Zeleného a Zelené Hory

ZDARMA

SLOVO STAROSTKY

Vážení spoluobčané,

dovolte mi na počátku mého sloupku postesknout si na letošní nevydařené počasí. Začalo to nekonečně dlouhou zimou, kdy i velikonoční svátky byly chladnější než loňské Vánoce a děti si své vykoledované odměny opravdu zasloužily. Absenci jakéhokoliv příjemného jarního počasí vystřídal neustálé deště, které zvedly nejen vodní toky, ale způsobily i škody v obcích, kde řeka není. Voda si svou cestu umí najít a tak nám poničila nejen cesty okolo Dlouhé Louky, ale svou největší sílu ukázala v Zeleném. Tady se bohužel velkou měrou na škodách na místní komunikaci podepsal fakt, že nad obcí je opět letos vyseta kukuřice, ale i částečná naše vina, respektive firmy, kdy se zpozdíly práce (z důvodu dlouhé zimy) na upravení propustnosti můstku u křížku a prohloubení příkopu u cesty směrem na Nezdice. Voda odnášela nejen bahno z pole, ale i kamení z komunikace a vše odnášela až ke kapličce na návsi. Slibuji všem obyvatelům Zeleného, že v nejbližší době dojde k těmto pracím a k celkovému vyčištění místních komunikací.

Častá zatopení a stavební práce v okolí stromů vedly k tomu, že se náhle jeden z dubů u zámecké zdi poblíž Přestické brány za bezvětřího počasí skácel k zemi. Bohužel bez jakéhokoliv kořenového systému. Nyní na základě znaleckého posudku budou duby poraženy a budou nahrazeny náhradní výsadbou. Další větší kácení stromů se uskutečnilo na jižní straně fotbalového hřiště, kdy topoly, které byly často ve špatném zdravotním stavu, budou nahrazeny duby. Nové topoly by nebyly vhodnou výsadbou, neboť shazují listy hned na začátku podzimní fotbalové sezóny. Velké kácení se uskutečnilo i v zimním období, kdy byly svépomocí pokáceny na cestě ze Zeleného směrem k Nezdicím přestálé neudržované ovocné stromy, které budou nahrazeny též duby.

V souvislosti s posledním uvedeným kácením je nutné uvést, že naše žádost o dotaci přes MAS Aktivios v Nezdicích byla úspěšná a my se budeme moci na podzim pustit do budování naučné stezky „Živé paměti krajiny Lužan“. Součástí rozpočtu této akce je i výsadba nového dubového stromořadí. Na druhou stranu se nám nepovedlo získat dotaci na opravu požární nádrže v Dlouhé Louce v rámci Programu obnovy a stabilizace venkova 2013 od Plzeňského kraje.

V nejbližší době budou v kulturním domě v Dlouhé Louce vyměněna okna za plastová a bude tak dokončena rekonstrukce tohoto zařízení. Do konce roku plánujeme ještě vybudování bezdrátového rozhlasu do Zeleného, Zelené Hory a Dlouhé Louky.

Stále pracujeme na vypracování nového Územního plánu Lužany, kdy na posledním zasedání zastupitelstva obce bylo schváleno jeho zadání. K regulačnímu plánu byla přiložena studie nebezpečnosti křižovatky na Skočice a její možné řešení. Tento plán byl poslán k posouzení na Krajský úřad Plzeňského kraje. V jednání je také zřízení Výdejního místa České pošty v prodejně COOP v Lužanech, kde by bylo možné vyzvednout si nepřevzaté doporučené zásilky.

Stále nás trápí neutěšený stav parku u lužanského zámku, bohužel další žádost o dotaci od společnosti ČEZ nebyla přijata. V Lužanech před školou bude realizována nová výsadba do mobilních nádob, věřím, že bude na ni příjemnější pohled než na staré, proschlé dřeviny, které „zdobily“ nádoby do současné doby.

Věříme, že i místní knihovna získá v letošním roce lepší prostory pro svou činnost. Je potěšující, že naše knihovna je jedna z mála, která má velké procento dětských čtenářů. Nyní je knihovna dočasně umístěna v bývalém mandlu, kde samozřejmě nemůže být čtenářům nabídnut veškerý sortiment knih k okamžitému výběru.

Letošní rok, doufejme, si již špatné počasí a různá překvapení přírody vybral v dostatečné míře a bude nás po zbytek roku zásobovat jen příjemným počasím. Proto mi dovolu popřát vám v počátcích dovolenkového času hodně sluníčka, koupání, pěkných zážitků z dovolené a dětem přeji, aby jim prázdniny utekly co nejpomaleji.

Věra Petrželková

Co najdete v tomto čísle Lužanského občasníku:

Výsledky prezidentských voleb	2
Setkání seniorů	4
Cukrovar v Lužanech	7
Ochotnické divadlo v Zeleném	8
Pasování budoucích prvňáků	10
Fotografie z oslav 130. výročí SDH	12
Ochotnický kroužek Lužany	14

Příští číslo vyjde v prosinci.

Uzávěrka příspěvků 15. listopadu 2013

ZPRÁVY Z OBECNÍHO ÚŘADU

VÝSLEDKY PREZIDENTSKÝCH VOLEB

LUŽANY

1. KOLO

1. Miloš Zeman	65 hlasů
2. Jiří Dienstbier	52 hlasů
3. Jan Fischer	51 hlasů
4. Vladimír Franz	26 hlasů
5. Karel Schwarzenberg	22 hlasů
6. Zuzana Roithová	19 hlasů
7. Přemysl Sobotka	12 hlasů
8. Taťana Fischerová	6 hlasů
9. Jana Bobošíková	5 hlasů

2. KOLO

1. Miloš Zeman	144 hlasů
2. Karel Schwarzenberg	75 hlasů

DLOUHÁ LOUKA

1. KOLO

1. Miloš Zeman	24 hlasů
2. Jiří Dienstbier	9 hlasů
3. Karel Schwarzenberg	8 hlasů
4. Jan Fischer	4 hlasy
5. Vladimír Franz	3 hlasy
6. - 7. Přemysl Sobotka	1 hlas
6. - 7. Taťana Fischerová	1 hlas
8. - 9. Zuzana Roithová	0 hlasů
8. - 9. Jana Bobošíková	0 hlasů

2. KOLO

1. Miloš Zeman	28 hlasů
2. Karel Schwarzenberg	11 hlasů

ZELENÉ

1. KOLO

1. Miloš Zeman	23 hlasů
2. Vladimír Franz	8 hlasů
3. - 5. Jan Fischer	6 hlasů
3. - 5. Jiří Dienstbier	6 hlasů
3. - 5. Karel Schwarzenberg	6 hlasů
6. Přemysl Sobotka	2 hlasy
7. Jana Bobošíková	1 hlas
8. - 9. Zuzana Roithová	0 hlasů
8. - 9. Taťana Fischerová	0 hlasů

2. KOLO

1. Miloš Zeman	42 hlasů
2. Karel Schwarzenberg	6 hlasů

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

My tři králové jdeme k vám, štěstí, zdraví přejeme vám...

I letos 5. a 6. ledna jste mohli slyšet tříkrálové koledníky, kteří putovali od domu k domu a přinášeli lidem radostnou zprávu o příchodu Boží lásky na svět skrze dítě narozené v betlémských jeslích. Přitom prosili o dar na pomoc lidem v nouzi letos nejenom v Lužanech, ale i v Dlouhé Louce. Prostřednictvím Charity jste pomohli bližním, kteří si sami pomoci nemohou, částkou 8 831,- Kč. Děkujeme všem dárcům, ale i paní Ing. Benediktové a koledníkům: Magdaleně Mikulecké, Dominiku Burianovi, Barboře Kozinové, Martinu Platzerovi a Radku Klinerovi.

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Do knihy nových občánek Obce Lužany byly 15. 6. 2013 zapsány a na zámku přivítány tyto děti:

Ema Boříková
Jaroslav Toman

Pavel Kubát
Dominik Bláha

Přejeme dětem i rodičům hodně zdraví, štěstí a radosti.

Foto I. Kubátová

NÁKLADY NA ODPADY ZA ROK 2012

Tříděné odpady:

Papír	20 629,- Kč
Plast	77 391,- Kč
Sklo	10 801,- Kč
Celkem	98 032,- Kč

Odměna od EKO-KOM za třídění odpadů: 96 323,- Kč

Ostatní odpady:

Komunální odpady	394 155,- Kč
Velkoobjemové kontejnery	36 254,- Kč
Nebezpečné odpady	10 821,- Kč
Celkem	441 230,- Kč

Poplatky za odpady od občanů 345 925,- Kč

VÁNOČNÍ POCHOD

Tradiční povánoční pochod, který uskutečňuje TJ Sokol Lužany 25. prosince od 9,00 hodin, zavádí své účastníky do Loupenska, kde přichází na řadu opékání špekáčků a odtud se pochodující vydávají do Nezdic a zpět do Lužan.

VÁNOČNÍ KONCERT

Kulturní komise Obecního úřadu v Lužanech uspořádala v pátek 28. prosince 2012 v zámecké kapli již tradiční vánoční koncert. Od 17 hodin se posluchačům představil Classic Brass Quintet – soubor dechových nástrojů, kdy na trubky hráli Tomáš Bastl a Milan Kůsa, na hornu Jana Koukolíková a Václav Faltýn a na tubu Josef Babka. Dále vystoupil i varhaník Vít Aschenbrenner a soubor zobcových fléten. V programu se představila také sólistka divadla J. K. Tyla v Plzni paní Hana Spinethová. Vánoční koncert nádherně dotvořil poklidnou povánoční atmosféru.

DĚTSKÝ BÁL

První akcí nového roku byl dětský maskarní bál, který se v sále Kulturního domu v Lužanech měl uskutečnit v neděli 17. 2. 2013. Z důvodu chřipkových prázdnin byla tato akce přeložena na sobotu 2. března. Kapela ČENDA BAND dokázala děti pořádně rozproudřit a roztancovat. Celé odpoledne nechyběly samozřejmě ani soutěže, při kterých děti dostávaly za své výkony malé odměny. Ke konci maskarního bálu si děti došly pro tombolu. Pořadatelé musí pochválit všechny děti za jejich nádherné maskarní kostýmy, které můžete na spodních fotografiích alespoň částečně vidět.

RUČNÍ PRÁCE

V letošním roce opět pokračovaly kurzy ručních prací s Natálií Vítovcovou, při kterých si ženy mohly vyrobit spoustu krásných výrobků – před Velikonocemi to byla drátkovaná vajíčka, dále sutaškový šperk, šperk ze šité spirály. V posledních kurzech si ženy mohly zkrášlit dřevěný náramek a nebo namalovat hedvábné šátky.

V září budou kurzy pokračovat, proto prosíme všechny zájemkyně, aby sledovaly vývěsní skříňku nebo webové stránky, kde budou nové termíny kurzů uvedeny i s programem tvorby ručních prací.

SETKÁNÍ SENIORŮ

V sobotu 16. 3. 2013 se sešli senioři ze všech našich obcí v kulturním domě na pozvání Obecního úřadu v Lužanech. Hned na počátku se přihodila malá kolize s nepřistavením autobusu, která se vyřešila během chvíli, kdy autobus zastoupili obětaví rodiče vystupujících dětí. Kulturní komise jim za to ještě jednou děkuje. Malé zdržení se ale neodrazilo na kvalitě vystoupení dětí a tak jsme mohli vidět nejen děti ze Základní školy v Lužanech, které vystoupily s tanečním představením i se staropražskými písničkami, ale i šikovné tanečnice z Chlumčanských orientálek od předškolního věku až po tanečnice, které již školní docházku ukončily. Po představení byly všem seniorům rozdány dárky v podobě čajových balíčků a podáno občerstvení. Poté už večer patřil dechové hudbě Sedmihorka, která všechny přítomné pozvala nejen k poslechu, ale i ke zpěvu a zejména k tanci.

Taneční vystoupení Rozárek včetně Radka Klinera

Vystoupení Chlumčanských orientálek na hudbu z filmu Piráti z Karibiku

Pražští Pepíci v podání Radka Klinera a Dominika Buriana

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ

Ochotnický kroužek Lužany pozval své kolegy z Dobřan v sobotu 6. dubna 2013 do Kulturního domu v Lužanech, aby představili své ochotnické dílo místnímu publiku. Divadelní kroužek Rozmarýn přivezl hru „Dámský krejčí“ a dle ohlasu publika se všem tato hra líbila. Všichni oceňovali zejména hlavní postavu v podání Martina Sobotky, který měl velice náročný text, který perfektně zvládl.

POUŤ

Prostý lid, Češi i Moravané, mají poutě rádi. Ale pozor, dnes si pod slovem pouť vybavují lidé, většinou mladí, kolotoče, rámus a stánky se vším možným i nemožným. Poutě znamenaly putování věřících lidí k některému poutnímu místu. Při poutích se lidé setkávali, společně se modlili. Světová historie poutí je bohatá: poutě do Jeruzaléma, poutě po Evropě, slavné doby poutí za doby baroka, zrušení poutí za císaře Josefa II. Ale vraťme se domů. Termíny poutí v českých zemích jsou často přesouvány z různých důvodů na nejbližší vhodnou neděli. V Lužanech je pouť na sv. Pannu Marii 12. září, v Dlouhé Louce se drží pouť první neděli v květnu. V Zeleném a Zelené Hoře se udržuje pouť společná a bývá poslední neděli v květnu. Zatímco okolní obce měly již v letošním roce své poutě, v Lužanech se mohou lidé těšit na pouť v neděli 15. září.

Zdroj: Jiří Běl – Kapličky, kaple a kostely na Přešticku

ZÁJEZD KE DNI MATEK

K letošnímu Svátku matek uspořádala v sobotu 11. 5. kulturní komise autobusový zájezd do Prahy do Divadla na Vinohradech na divadelní představení pod názvem To byla moje písnička! Od 19,00 hodin se nám ve hře představily známé tváře z televizní obrazovky – Daniela Kolářová, Marta Vančurová, Jana Štěpánková, Gabriela Vránová, Libuše Švormová, Carmen Mayerová, Lilian Malkina, Jana Jiskrová, Jana Hlaváčová, Vendulka Křížová, Eva Režnarová, Ivana Uhlířová, Jan Šťastný, Václav Vydra, Jaroslav Kepka a Jiří Žák.

DĚTSKÉ ODPOLEDNE

Další akcí, která byla přeložena, tentokrát z důvodu špatného počasí, bylo dětské odpoledne. Původně se mělo uskutečnit 2. června, přeloženo bylo na neděli 16. června.

Tentokrát se dětské odpoledne neslo v duchu pohádky Mrazík. Na jednotlivých stanovištích mohly děti vidět Ivánka s Nastěnkou, loupežníky, ale i dědečka Hříbečka, starou slepou babku, zpěvačky, co chtěly Ivánka za ženicha, atd. Na jednotlivých stanovištích po splnění úkolů obdržely děti sladkou odměnu a na závěr si vyzvedly k opečení špekáček. Tak jak byl dětský den pro velký déšť přeložen, tak v neděli 16. 6. bylo zase takové horko, že málokdo si špekáček opekl. Jsme rádi, že se dětské odpoledne vydařilo a děti odcházely domů spokojené.

pokračování z minulého čísla

Roku 1850 koupila Lužany za 300 000 zlatých kněžna Kinská, rozená Colloredo - Mansfeldová, od níž obec po šesti letech koupil pražský továrník Ringhofer. Posledním vlastníkem lužanského panství se stal v roce 1867 stavební rada Josef Hlávka. Za něj Lužany prožily neslavnější etapu své historie. Celé panství se v závěru 19. století značně rozvíjelo, v letech 1886 - 1888 proběhla přestavba zámku do dnešní podoby v novorenesančním slohu, byla přistavěna zámecká kaple sv. Marie, sv. Antonína a sv. Václava v novobyzantském slohu (výtvornou výzdobu provedl Karel Jobst). Dále byla přistavěna kámpalina (zvonice), v níž byly zavěšeny 4 zvony. Hlávková stavitelská činnost přinesla desítkám zdejších lidí práci. Dne 14. listopadu 1877 projel na Plzeňsko - eisensteinské trati první vlak, nádraží v Lužanech tehdy neslo název "Lužany v Čechách". V roce 1885 byl v Lužanech otevřen první poštovní úřad, o tři roky později byla zahájena výstavba nové školy - dokončena byla dne 9. června 1889. Josef Hlávka nechal mimo jiného také postavit na planině vrchu Taneček dřevěnou chaloupku jako cíl procházek. V této době měly Lužany 564 obyvatel, Dlouhá Louka čítala 193, Zelené 178 a Zelená Hora 32 obyvatel.

V 60. a 70. letech 19. století v celých Čechách probíhal velký rozvoj spolkového a kulturního života. Ani Lužany nebyly výjimkou, když zde začaly vznikat hudební a ochotnické spolky, jejichž slávou se může obec dodnes pyšnit. Umělecký a kulturní život se v Lužanech rychle rozvíjel a obec jím brzy proslula - skutečně proslulou se v celém kraji stala např. lužanská kapela lidových muzikantů "Šustíků". Nejvíce se tento umělecký život soustřeďoval na přestavěném zámku, na který přitahovala paní Zdeňka Hlávková (vynikající klavíristka a zpěvačka) spisovatele, skladatele i výkonné umělce. Zámek se tak stal oblíbeným místem pobytu řady významných českých umělců - např. Julia Zeyera, Jaroslava Vrchlického, Josefa Václava Sládka, Josefa Suka, Hanuše Wihana, Oskara Nedbala a Karla Hofmanna, malíře Julia Mařáka, sochaře Myslbeka, malíře Obrovského, presidentů Akademie věd A. Randy, K. Vrby, J. Zubatého, J. B. Foerster, J. Šusty a řady dalších. Na lužanském zámku často pobýval také Antonín Dvořák. Lužany se staly místem inspirace mnoha uměleckých děl, samy se také objevují v celé řadě různých básní - např. Karla Jaromíra Erbena, sám Antonín Dvořák napsal k otevření lužanské kaple slavnostní mši (mše D dur, zvaná "Lužanská")... Na zámku byla díky Zdeňce Hlávkové také organizována koncertní činnost. Lužanský zámek se tak stal velkým kulturním centrem nejen pro Přešticko, ale velké významu a významu se těšil v celém českém národním, vědeckém i kulturním životě.

Dne 16. května 1889 postihla údolí Úhlavy obrovská povodeň, která si ve zdejších kraji vyžádala 50 lidských životů. Katastrofa se nevyhnula ani Lužanům, zde však naštěstí nepřišel o život nikdo. V následujícím roce zastavil výrobu zdejší cukrovar. Roku 1912 tu však byl vybudován lihovar a v roce 1919 i "panská pila". Již v roce 1910 byl starý lužanský mlýn prodán rolnickému družstvu a dočkal se přestavby a modernizace. V této době se obyvatelé Lužan mohli těšit výtobytkům moderní techniky - od roku 1898 se na velkostatku mlátilo obilí parním strojem, od roku 1903 se zde používala obilní sekačka s hráběmi, v roce 1908 byl

pořízen první benzinový motor na řezání píce a v roce 1912 už na velkostatku pracovala nová mlátící souprava s vázacím lisem a jedním elevátorem. Ve stejném roce byla také v obci poprvé použita "provázková povřísla".

Všeobecný rozkvět a poklidný život však přerušil příchod první světové války. Ta vypukla v roce 1914 a přišel s ní také nedostatek, bída a strach. Potraviny s různým zbožím začaly být vydávány pouze na lístky, přičemž jejich přiděly se stále zmenšovaly. Lidé museli pro potřeby armády odvádět různé naturálie, koně apod... Nejhorším ze všeho však byl odchod řady zdejších mužů na frontu. Někteří z nich se zpět domů již nikdy nevrátili, jiní si nesli následky z války po celý život... Ke konci války byla situace se zásobováním kritická, nejednou lidé poznali i hlad. Konečně přišel rok 1918 a s ním mír. Ještě nějakou dobu sice trvalo, než se vyřešily všechny problémy se zásobováním, nakonec se však život v obci přeci jen vrátil do starých kolejí.

Ve 20. letech v Lužanech, stejně jako v celé zemi, probíhal opětovný rozvoj. Např. v roce 1926 byl lužanský mlýn vybaven stroji a dobudován do dnešní podoby. Pak ale přišla 30. léta a s nimi hospodářská krize. Ta se projevila nárůstem nezaměstnanosti a zhoršením sociální situace obyvatel. Když ke všemu nastoupil v sousedním Německu k moci Hitler, zavládla v Čechách napjatá atmosféra. Situace se začala vyhrocovat a v zemi začala být podnikána opatření na obranu proti německému vpádu. Začalo se s výstavbou různých opevnění a na řadu přišla i mobilizace československé armády. Po podepsání Mnichovské dohody dne 30. září 1938 se však stal jakýkoliv odpor silnějšímu nepříteli marným a Sudety tak byly připojeny k tzv. Velkoněmecké říši. Druhá světová válka se nezdáratelně blížila.

Druhý evropský válečný konflikt 20. století se od předchozího příliš nelišil - tedy alespoň ne pro obyvatele Lužan. Opět přišla bída, nedostatek a strádání, opět všude vládli strach a obavy z budoucnosti, znovu lidé museli odvádět naturálie pro potřeby armády, během okupace byly Němci odvezeny a roztaveny tři zdejší zvony... Květen roku 1945 všichni uvítali s obrovskou úlevou. Konečně nastal konec této temné kapitoly dějin Českého národa. Život v obci se pomalu uklidnil, brzy po válce nastala doba oprav a velkého budování. Po únorových událostech roku 1948 proběhla kolektivizace zemědělství a znárodnování průmyslu. Život pak v Lužanech plynul v poklidu dál. V poválečné historii v obci vznikl šlechtitelský podnik, proslulý zejména pěstováním a kultivací tulipánů, známé byly i zdejší ovocnářské školky.

Dnes jsou součástí Lužan osady Dlouhá Louka, Zelené a Zelená Hora, celé toto správní území čítá na 689 obyvatel. Zdejší renesanční zámek obhospodařuje Nadace Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových, založená dne 25. 1. 1905. Posláním této nadace je podporovat vědecké, literární a umělecké snahy českého národa, přispívat k uspokojování jeho kulturních potřeb, podporovat studující i absolventy českých vysokých škol pražských a přispívat ke studiu české ekonomiky. Nejvýznamnější aktivitou Nadání je každoroční předání Cen Josefa Hlávky nejlepším studentům pražských vysokých škol, brněnské techniky a mladým talentovaným pracovníkům Akademie věd ČR na lužanském zámku. Lužany se mohou vedle své bezesporu velice bohaté historie a kulturního dědictví pyšnit také např. svým rodákem - učitelem a spisovatelem Josefem Kožíškem.

Zdroj: www.obec-luzany.cz

CUKROVAR V LUŽANECH

V r. 1838, tedy na sklonku desetiletí, kdy u nás vznikla řada nových cukrovarů, jejichž existence však byla vesměs krátká, sdílí podobný osud také první cukrovar v Lužanech. Prvním dokladem, jímž je možno započít líčení jeho osudů, je zajímavá smlouva, kterou uzavřel tehdejší majitel statku Lužany a sousedního rozsáhlého panství Dolní Lukavice – Přeštice – Příchovice Bedřich Karel hrabě Schönborn s Karlem Anselmem knížetem Thurn-Taxisem v Praze dne 8. června 1838. Ostatní dochované prameny k dějinám prvního lužanského cukrovaru jsou vesměs účetní povahy a také dochovaná korespondence se týká hlavně účetních záležitostí. Období sedmi kampaní zdaleka nesplnilo očekávání zakladatelů cukrovaru. Nikdy nebyl splněn základní předpoklad společenské smlouvy, totiž, že v cukrovaru se ročně zpracuje 30 000 centů cukrové řepy. Tohoto množství nebylo v žádné kampani dosaženo a dokonce ani v nejlepším roce 1841/1842 nebylo dosaženo ani poloviny tohoto množství. Provoz cukrovaru se značně prodražoval a návratnost vloženého kapitálu byla nepatrná, takřka nulová. Správě cukrovaru se nepodařilo zajistit dostatečné množství základní suroviny, cukrové řepy, jejíž většinu dodávaly jednotlivé dvory schönbornských velkostatků Lužany a Dolní Lukavice. Ovšemže produkce těchto dvorů byla omezená plochou, kterou bylo možno vyhradit pěstování této plodiny v osevních plánech, silně ještě ovlivněných trojhonným hospodařením. Drobní pěstitelé zřejmě o novou plodinu, vyžadující značnou péči, zájem neměli. Výrobní náklady značně zvyšovala i nízká cukernatost cukrové řepy. Víme-li, že vyrobený sirup, který musel být odběrateli, jímž byl zbraslavský cukrovar, dodáván o cukernatosti 30 %, můžeme cukernatost řepy odhadnout na 5-6 %, tj. tedy asi jenom na polovinu cukernatosti, kterou zřejmě jako minimální vyžadoval od pěstitelů o něco mladší druhý lužanský akciový cukrovar. Příčiny nízké cukernatosti třeba hledat nejenom v neprošlechtné sadbě, ale i ve špatné přípravě polí na pěstování této náročné plodiny. I když se z pramenů přímo nedovíáme, proč přestala sirup odebírat zbraslavská rafinerie, ani proč byl tak náhle provoz cukrovaru v Lužanech zastaven, je nasnadě domněnka, že oba společníci neholdali dále na pasivní provoz doplácet a kromě toho ztrácet i úroky z vloženého kapitálu. K tomu přistupovala i stále klesající cena objektů a zařízení cukrovaru a konečně i nutnost do podniku stále investovat.

Druhá kapitola z dějin lužanského cukrovaru začíná rokem 1870, tedy rokem, kdy v našich zemích započalo nové období rozmachu cukrovarnictví. Z pramenů se nedovíáme nic o tom, jaké byly příčiny vedoucí k založení cukrovaru, a nevíme ani nic o předběžných jednáních hlavních akcionářů, kteří byli zřejmě iniciátory celého podniku. Hlavním osnovatelem celé akce bylo zřejmě Ředitelství císařských a nadačních statků v Praze, které spravovalo – jako nadřízená instance – nedaleký statek Červené Poříčí. Jako vzor mu sloužil cukrovar ve Zvoleněvsi, rovněž majetek císařský. Celá akce byla projednávána s majiteli sousedních velkostatků, z nichž merklínský Kolovrat odmítl účast, neboť měl závazek u plzeňského cukrovaru, jehož větší počet akcií držel. Naproti tomu založení akciové společnosti uvítal hrabě Ervín Schönborn, majitel velkostatku Dolní Lukavice, a Josef Hlávka, majitel velkostatku Lužany. Ti také později patřili k největším akcionářům.

První stanovy budoucí akciové společnosti pocházejí z 8. března 1870, tedy ze stejného dne, kdy ministerstvo vnitra povolilo pod čj. 3231 zřízení akciové společnosti. Druhé stanovy, jenom málo pozměněné, nesou datum 23. března 1870. Tyto stanovy však byly schváleny ministerstvem vnitra až 21. srpna 1872 pod čj. 10400. Na stanovách, které se nijak neliší od stanov podobných akciových společností, nás bude zajímat název budoucího cukrovaru, který zněl podle § 1 „První cukrovar akciový v okrese přeštickém“. Společnost byla uzavřena na 12 let, tj. od 1. července 1870 do 30. června 1882. Pro provoz budoucího cukrovaru byl nejdůležitější § 15, podle něhož byl každý akcionář povinen na každou akcií dodat 120 centů zdravé, očištěné cukrovky nejméně s deseti procentním obsahem cukru. Pokud by tento závazek akcionář nesplnil, byl cukrovar oprávněn na jeho náklady příslušné množství cukrové řepy koupit u jiných pěstitelů.

Již 6. května 1870 požádala akciová společnost Obecní úřad v Lužanech o povolení k stavbě potřebných budov na parcele č. k. 430 v Lužanech. Komisionální řízení se konalo 25. května a téhož dne bylo vydáno stavební povolení, a to k rukám Františka Margolda, hospodářského ředitele v Dolní Lukavici, a konečně 27. května 1870 stavbu povolilo i okresní hejtmanství v Přeštici. Stavba byla zadána plzeňské stavební firmě Josef Pokorný a Hugo Jelínek a její náklad byl rozpočten na 181 760 zl 71 kr. Kapacita budoucího cukrovaru měla být na denní zpracování 1500 – 1800 centů cukrovky. Podnikatelé se zavázali, že stavbu dokončí do 1. listopadu 1870, kdy také bude cukrovar schopný provozu.

Cukrovar skutečně ještě r. 1870 zahájil první kampaň, při níž byla zřejmě zpracovávána jenom řepa, kterou dodali akcionáři. Aby však bylo zajištěno větší množství cukrové řepy, byla 16. února 1871 vydána vyhláška, vyzývající sedláky v okolí, aby počali pěstovat cukrovou řepu. Na každou měřici pozemků, určených pro tuto plodinu, měli dostat 6 liber semene zdarma a ke konci měsíce dubna za každou měřici, na níž skutečně cukrovku pěstovali, 8 zl závdavku v hotovosti. Za cent dodané cukrové řepy do cukrovaru jim byla zaručena cena 65 kr v hotovosti a k tomu 40 % z dodané váhy cukrovky řízků, nebo 10 kr náhrady za cent. Za dovoz cukrové řepy ze vzdálenosti větší než dvě hodiny cesty měly být smluvny zvláštní náhrady. Konečně za každých 100 centů cukrové řepy měl obdržet každý z pěstitelů zdarma 2 libry bílého cukru. Pěstování cukrové řepy se dosti rychle rozšířilo, a tak v kampani 1884 až 1885 bylo mezi dodavateli též 46 drobných pěstitelů z nejbližšího okolí (Dolní Lukavice, Přestavky, Červené Poříčí, Švihov, Merklín, Skočice, Borovy, Mezihofí, Vřeskovice, Přeštice a Lužany). Pěstování cukrové řepy výrazně ovlivnilo hospodaření v této oblasti, jak se také ukázalo o několik let později při likvidaci cukrovaru. Za dvacet let své existence zpracoval lužanský cukrovar celkem 1 956 300,86 q cukrové řepy. Existence akciové společnosti byla prodloužena na další tři roky, tj. do 30. června 1885, a posléze v dubnu 1885 bylo na valné hromadě akcionářů usneseno další prodloužení trvání akciové společnosti o tři roky, tj. do konce června 1888. V tomto roce bylo pak prodlouženo trvání o další rok, tj. do 30. června 1889. Ovšem to už bylo v době, kdy se akciová společnost dostala do vážné finanční tísně a uvažovalo se o její likvidaci.

pokračování příště

BLAHOPŘEJEME/Z HISTORIE OBCE ZELENÉ

Obecní úřad blahopřeje všem níže uvedeným jubilantům, kteří oslavili nebo brzy oslaví výročí narození, a přeje jim do dalších let hlavně hodně zdraví, štěstí a rodinné pohody.

ČERVEN:

Marie Brabcová (76 let) – Zelené
Alena Duchková (70 let)
Jiřina Červená (91 let)
František Kreuzman (81 let) – Zelené
Miloslav Hořký (80 let) – Zelená Hora
Josef Doležal (74 let)
Marie Nováková (74 let)
Ludmila Beštová (74 let)
Zdena Šnejdarová (80 let)
Karel Červený (88 let)
Helena Flídrová (71 let)

ČERVENEC:

Magdalena Benediktová (71 let)
Marie Hřebcová (80 let) – Dlouhá Louka
Zdeňka Altmannová (77 let)
Eliška Křenová (84 let)
Miloslava Červená (73 let)
Eliška Bořilová (85 let)
Mgr. Jaroslav Matějka (83 let) – Zelené

SRPEN:

Milena Blažková (77 let)
Jaroslav Altmann (75 let)
Václav Andrlé (73 let)
František Rymus (70 let)
Josef Skála (79 let)
Marie Beranová (84 let) – Dlouhá Louka

ZÁŘÍ:

Václav Zábrš (71 let)
Jiřina Koktánová (79 let)
Zdeňka Kratochvílová (80 let)
Ing. Marie Benediktová (73 let)
Jaroslav Duchek (74 let)
Ing. Miroslav Písař (73 let)
Václav Pelíšek (75 let)

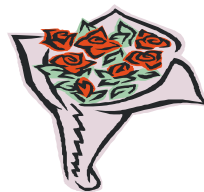

ŘÍJEN:

Ing. Václav Bešta (80 let)
Marie Racková (70 let) – Zelená Hora
Josef Bartoník (75 let)

LISTOPAD:

Barbora Živná (76 let) – Dlouhá Louka
Miloslava Dražková (81 let)
Jarmila Přibáňová (85 let)
Hana Zábršová (70 let)
Karel Beneš (71 let) – Zelené

POCHOTNICKÉ DIVADLO V ZELENÉM

Počátky ochotnického divadla v Zeleném spadají do roku 1932. V tomto roce se zde konaly i první dožínky.

K prvním provedeným inscenacím patřila hra podle J. Š. Baara „Pro kravičku“ a známý „Lešetínský kovář“. V dalších letech následovaly ještě hry „Na tři kroky ode mne“ a „Česká chaloupka“. Tu již režíroval Josef Chudáček, který se do Zeleného přistěhoval z Plzně, kde mu bydliště zničilo bombardování. To už tedy muselo být na sklonku války, či po válce. Manželé Chudáčkoví ještě připravili hru „Láska si nedá poroučet“ a dětské představení „Dukátová semena.“ Poté se odstěhovali do Lužan a z nich odešli do Heřmanovy Hutě.

Ochotnické hnutí v Zeleném organizoval spolek „Domovina“. V něm vynikl jako hlavní organizátor a také režisér Jan Racek ze Zelené Hory. Současně vedl i Sokol v Zeleném, založený počátkem 30. let. První cvičení se konalo na dvoře u Rašplíčků v čp. 2. S divadlem mu nejvíce pomáhali František Bauer, Josef Matějka a Matěj Brabec.

V roce 1979 přijeli do Zeleného na sraz rodáků také manželé Chudáčkoví. Tento den zvětšil kronikář Tomáš Voves v kronice obce Zelené tímto zápisem: „Jako my jsme, co mladý dorost, v letech 1928 – 1930 vždy na Smrtnou neděli hrávali divadla, tak se tu neděli 12. března 1979 ujaly i nejmladší děti a sehrály tu v sále Jednoty dětskou besídku, v níž předvedly něco písní a tanečků.“

Kdy se v Zeleném přestalo hrát amatérské divadlo, není přesně známo. Zato si pamětníci vybavili ještě něco dalších společenských a kulturních aktivit v této maličké obci. Rok co rok chodily po vsi o masopustě maskary a po nich následovaly staročeské máje. Kolem roku 1940 vznikla v Zeleném tzv. Buštěhradská kapela, která se udržela do roku 1950. Ještě v roce 1946 byly pořádány sokolské dožínky, dva roky nato se muži a dorostenci ze Zeleného zúčastnili XI. Vsesokolského sletu v Praze. Pak byl ovšem v roce 1952 Sokol zrušen.

V roce 1979, jak bylo zmíněno, a ještě po dalších deseti letech, v roce 1989, uvítalo Zelené srazy svých rodáků k výročí obce, o níž první písemná zmínka pochází z roku 1379.

Tyto vzpomínky zapsal společně s Janem Balínem Jan Rašplíčka.

*Zdroj: Sborník Pod Zelenou Horou,
autor článku František Pěchouček*

KŘÍŽEK NAD OBCÍ ZELENÉ

Plných 150 kroků od vsi na upravené cestě k Nezdicům počátkem polního odol. kopce na pěkné křižovatce cest, jež snad také byly pohnutkou k tomu, byl asi rovněž v tomže čase poč. stol. XIX, jak vzrůst dvou lip nasvědčuje, nákladem obce postaven dřevěný kříž s plechovou podobou těla Kristova na něm. Zde ve stínu těchto lip odpočívali obchodní sklenkáři a dráteníci. Když však během let dřevo zaražené v zemi značně setlelo, koupila obec r. 1872 opět na vlastní výlohy nynější železný s kamenným podstavcem. Místní duchovní Norbert Procházka posvětil jej 23. června pátou nedělí po sv. Duchu, jak zřejmě z ohlašovací kostelní knihy: „Dnes odpoledne o ½ 3 hodině povede se prosebné procesí k Zelenému ku posvěcení tam na útraty početné té obce postaveného kříže. Při zpáteční pak cestě udělí se ve chrámu Páně sv. požehnání s veleb. Svátostí oltářní.“ Zánik bronzových liter na železné přepážce psaných, dle mé paměti zněl: Pochválen Pán Ježíš Kristus – 1872.

U tohoto kříže se obyčejně kněz jdoucí s pohřbem ze vsi pomodlí nějaký ten Otčenáš, po čemž pak vystoupí některý pozůstalý z doprovázejících a odprošuje za nebožtíka přítomné slovy: „Lidičky prosím Vás předně pro Pána Boha i za druhé pro Pána Boha a za třetí pro pět ran Krista Pána, komu Vám ublížil, odpusťte mu to“, načež ti odpoví „Odpusť mu Pán Bůh.“ Děje-li se však zastavení toto u kaple ve vsi, odprosí se hned tam. Dodatečné poznamenání: Stavbu kříže provedl Martin Brada (řečený Kanon) ze Zálesí čp. 21, jenž byl v okolí zaručenými pověstmi znám, poněvadž byl hostinský, studničkář a olejkář v jedné osobě. Vypráví se, že když se kříž postavil, šli občané večer do hospody k Maršalkom na pitku, Jos. Netřval, jenž si rád vždycky přihnul, si tentokrát přihnul tolik, že špásovitý starý Dolek jej lehce zavel na návsi do rybníka a kolem celého tarasu jím vodou obešel.

Zdroj: Kronika obce Zelené

ZE ŽIVOTA ŠKOLY

Rychle se přiblížil konec školního roku 2012-2013 a my hodnotíme naši práci. V tomto příspěvku se zmíníme o aktivitách v době od ledna do června.

Začátek roku 2013 jsme zahájili výstavou výtvarných prací dětí MŠ, žáků ZŠ a školní družiny v sále kulturního domu v Lužanech u příležitosti konání voleb prezidenta ČR.

Základní škola

V lednu jsme navštívili velice zajímavou výstavu „Co nevidíme, když spíme“ instalovanou na hradě Švihov. Na exkurzi v Techmanii v Plzni jsme si vyzkoušeli své technické znalosti, dovednosti a postřehy.

V jarních měsících všichni žáci plnili úkoly ve školních projektech „Zdravé zuby“, „Barevné Velikonoce“ a „Plzeň – vítěz extraligy“. Výsledkem jsou krásné pracovní listy a nástěnky, získané nové informace z tisku, knih a internetu.

Zapojili jsme se do čtyř výtvarných soutěží, z nichž jsme ve dvou získali ocenění. Práce Magdaleny Mikulecké, žákyně 5. ročníku, byla vyhlášenou vítězkou DDM Přeštice a KKC Přeštice „Moje nejoblíbenější zvířátko“ oceněna diplomem. Žákyně 5. ročníku se zúčastnila předání diplomu za společnou práci dívek z kroužku „Rozárky“ zaslanou do soutěže „Řemeslo má zlaté dno“, kterou pořádal Krajský úřad Plzeňského kraje.

Dívky z kroužku Šikovné ruce a děti ze školní družiny se zapojily svým vystoupením do kulturního programu na setkání seniorů, které pořádal Obecní úřad Lužany 16. března v kulturním domě. Kladné ohlasy diváků nás potěšily.

Nové občánky přivítali prvňáci krátkým vystoupením 15. června v lužanském zámku. Žákyně 3., 4. a 5. ročníku vystoupily s krátkým programem 22. června na oslavách 130. výročí založení SDH v Lužanech.

V červnu za námi přijelo divadlo s hudebním programem „Těšíme se na prázdniny“. Navštívili jsme děti ve škole ve Skočicích, které nám předvedly své humorné cirkusové představení „Skočberto“.

Pan Petr Burian nám zajistil exkurzi do areálu Hasičského záchranného sboru v Plzni, kde nám profesionální hasič ukázal vybavení stanice a seznámil nás se svojí odpovědnou prací. Na letišti v Líních byla zajímavá prohlídka vrtulníku i s ukázkou práce leteckých záchranářů. Pro naše žáky, z nichž je většina členy SDH Lužany a účastní se ve svém volném čase hasičských soutěží, to byl opravdový zážitek.

Do historie jsme se všichni vrátili při návštěvě zámku v Manětíně.

Školní družina

Školní družina se zapojila do soutěže „Večerničky“ pořádané Knihovnou Přeštice. Radek Kliner, žák 4. ročníku, získal 4. místo za svůj výkres. Ceny mu do školy přivezla osobně předat pracovnice vyhlášovatele soutěže. Na vernisáži si děti prohlédly práce všech soutěžících.

Při zápisu do 1. ročníku ZŠ obdrželi budoucí prvňáci drobné dárky, které pro ně vyrobili žáci ve školní družině.

V družině pořádali oslavu Velikonoc, při maskarním odpoledni se děti proměnily v krásné princezny, strašidelné čaroděje, námořníky.... V přeštickém kině zhlédli film „Norman a duchové“. Na jaře se družina vydala na pěší výlet na Dlouhou Louku, kde si všichni opekli vuřty. Pan Petr Šalom pozval děti na prohlídku svého chovu domácích zvířat. Všichni se na ni moc těšili a líbila se jim.

Děti ve školní družině a děvčata v kroužku Šikovné ruce – „Rozárky“ si pod vedením paní Jitky Hrabíkové vyrobily náušnice metodou drátkování.

Na závěr školního roku děti hledaly sladký poklad.

Mateřská škola

V jarních měsících děti navštívily pět divadelních představení v Plzni, v Přešticích a u nás ve škole.

V Přešticích měly možnost seznámit se s prací Rychlé záchranné služby, u pana Petra Šaloma si prohlédly chov domácích zvířat. V červnu poučili profesionální hasiči děti o chování při požáru a v nebezpečných situacích a na fotbalovém hřišti jim ukázali techniku, kterou využívají.

Na hradě Klenová, kam jeli společně se svými kamarády z MŠ Dnešice, zhlédli pohádkové představení. Pro rodiče a prarodiče dětí připravily paní učitelky s dětmi velice pěknou jarní besídku.

Školní rok jsme zakončili slavnostním pasováním budoucích prvňáků, při němž jsme se hráli několik pohádek a nejstarší žáci přivítali mezi školáky nové kamarády.

Děkujeme všem rodičům, přátelům školy a Obecnímu úřadu za pomoc a podporu.

Všem přejeme hodně sluníčka a pohodovou dovolenou.

Mgr. Jana Sedláčková, Mgr. Věra Drdová

Exkurze do areálu HZS v Plzni 13. června 2013 byla pro všechny žáky školy velkým zážitkem.

13. června 2013 se žákyně 5. ročníku zúčastnily slavnostního vyhlášení výsledků soutěže **ŘEMESLO MÁ ZLATÉ DNO**

pořádané Krajským úřadem Plzeňského kraje. Diplom za společnou práci (věnec) dívek z kroužku Šikovné ruce – „Rozárky“ převzala Adéla Loudová.

Pasování budoucích prvňáčků, které se uskutečnilo ve středu 26. 6. 2013 v kulturním domě. Starší žáci základní školy pasovali celkem 11 prvňáčků, kteří obdrželi nejen šerpu, ale i drobné dárky.

DLOUHÁ LOUKA

Vrtošivé počasí, které letos panuje již od zimních měsíců, kdy marně každý vyhlížel sluneční paprsky, až po vytrvalé deště, které rozvodnily řeky a říčky a přinesly záplavy i do našeho kraje. Sluníčka jsme si mnoho neužili a už tu byl další vrtoch přírody – tropické horko s teplotami přesahujícími 35°C. Tak tohle počasí nedalo lidem ani kousíček jara ani možnost nadechnutí svěží jarní krásy. Stromy odkvetly v dešti, zahrádky byly podmaččené a tráva na zahradách a loukách vyrostla a už bylo potřeba kosit a sušit - ani kytičku lučních květů do vázy nebylo pomalu kdy utrhnout.

Čas ale neúprosně utíká a kalendář ukazuje konec června. Dětem zbývá několik posledních dnů školy, obilí dostává zlatavý nádech a letní měsíce ohlašují svoji vládu.

Jako každý rok, tak i letos jsme v obci provedli úklid veřejného prostranství, o který se tradičně starají místní ženy. Hasiči zase dbají o svůj areál v okolí požární nádrže. Díky Obecnímu úřadu Lužany budou v letošním roce pokračovat opravy kulturního domu a tak k nové fasádě přibudou ještě nová okna. Dále Obecní úřad plánuje opravu poškozené požární nádrže a místních cest, které utrpěly při záplavách.

Klub SDH je opět v provozu. Tradičně zahajoval svoji činnost hlídáním „májky“. Po té jsme se sešli v sále kulturního domu na „pouťové zábavě“, která se konala v sobotu 4. května. K tanci i poslechu hrál p. Markvart. Na 30. května jsme naplánovali oslavu „Dne dětí“. I přes nepříznivé počasí si děti oslavu svého svátku užily. Po návratu ze „stopovačky“ a nalezení pokladu v podobě dárkových balíčků se 23 dětí sešlo v sále KD, kde pro ně byl připraven další program. Soutěže a hry se líbily opravdu všem. Díky obětavým tatínkům, kteří i v dešti opekli voňavé buřtíky, nechyběla na oslavě dětí ani tato tradice. Poděkování za tuto zdařilou akci patří všem, kteří k jejímu zduaru přispěli.

Od začátku roku 2013 se také naše vesnička opět rozrostla o další obyvatele. Do obce se k trvalému pobytu přihlásila rodina Chocova do č.p. 54, Sabina Hůlová do č.p. 48, Luboš Krížek a Jindřiška Zitová do č.p. 29, Jan Šíma, Jindřiška Beránková a Natálie Beránková do č.p. 9, Helena Reindlová s dcerami Eliškou a Kristýnou do č.p. 28.

Všem jmenovaným přejme, aby se jim v naší obci líbilo a našli zde příjemný domov a život naplněný radostí.

Jitka Hrabíková - kronikářka obce

ČINNOST SDH

Letošní rok začal pro hasiče tradičně – hasičským bálem, na kterém nám v pátek 18. ledna vyhrávala hudba Hájenka.

Mladší a starší žáci družstev mladých hasičů pokračovali v soutěžích Ligy okresu Plzeň-jih. Po podzimním branném závodu a soutěži v Blovicích, o kterých jsem vás již informoval v minulém čísle, jsme absolvovali celkem 4 soutěže – v Oplotě, v Chlumu, v Žákavě a jarní kolo hry PLAMEN ve Štěnovickém Borku. V Oplotě se v halové soutěži (disciplíny branného závodu a překážková dráha) starší žáci umístili na pěkném 2. místě, mladším se tak dobře nevedlo a skončili na 7. místě. Soutěž v Chlumu se už konala venku a soutěžilo se nejen v požárním útoku, ale i ve štafetě dvojic. Ty se nám celkem vydařily, bohužel ani mladší, ani starší žáci neměli platný požární útok a tak obě družstva skončila až v druhé polovině výsledkové tabulky. Soutěže v Žákavě se zúčastnilo jen družstvo mladších žáků, kterým se opět nepovedl dle představ požární útok, celkové pořadí vylepšili útokem CTIF a skončili na 6. místě.

Jarní kolo hry PLAMEN se uskutečnilo 1. června. Po podzimním branném závodu, kde jsme skončili v kategorii mladší na posledním místě, jsme neměli příliš šanci na dobré umístění. Nakonec po absolvování všech disciplín (3., 2. a 2. místo) jsme skončili na 4. místě. Starší žáci, kteří na branném závodě obsadili 12. příčku tabulky, plnili disciplíny s těmito umístěními – 10., 8., 5., 9. a 6. místo. V celkovém součtu jim tato umístění stačila jen na desáté, poslední místo. Starší žáci si snad letos vybrali všechnu smůlu a věříme, že díky lepší docházce na nácviky se v příštích soutěžích povede lépe. Zkrátka se pokaždé nedaří a tak budeme doufat, že se k nám v další sezóně štěstěna opět otočí čelem.

Družstvo žen v květnu soutěžilo na okresním kole v požárním sportu, kde se umístilo na 3. místě. Ten den si zajelo zasoutěžit ještě do Příchovic, kde se konala tradiční pouťová soutěž O pohár starosty obce. Zde ženy zvítězily. Muži se na této soutěži umístili na 4. místě.

Během uplynulého půlroku se vedoucí mládeže zúčastnili pravidelného jarního školení, několik rodičů absolvovalo výběrčí službu na Mogul Rallye Šumava Klatovy za velmi deštivého počasí a členové družstev žen a mužů zavítalo do Přetína k přátelskému posezení a bowlingové zábavě. Několik členů sboru se zúčastnilo jarní brigády v hasičské zbrojnici a brigád před oslavami 130. výročí založení SDH Lužany.

Na začátku prázdnin, 6. července, nás ještě čeká okrsková soutěž, která proběhne u příležitosti oslav založení sboru v Žerovicích.

V plném proudu jsou samozřejmě i přípravy na hasičské soustředění v autokempu Valcha, které proběhne od 18. - 24. srpna 2013.

OSLAVY 130. VÝROČÍ ZALOŽENÍ SDH LUŽANY

Oslavy 130. výročí proběhly v obci o víkendu 22. a 23. června. Oslavy zahájila slavnostní valná hromada, na které byla proti očekávání velmi slabá účast členů. Žačky místní školy přednesly úvodem kulturní pásmo složené z hasičských básní. Starosta sboru seznámil přítomné s historií sboru a představil nový prapor místních hasičů, kterému na slavnostní valné hromadě poželal vikář římskokatolické církve farnosti Přestice Karel Plavec. Při příležitosti výročí byli oceněni někteří členové sboru a byly rozdány pamětní listy. V diskuzi vystoupil pan Hulec, člen výkonného výboru ústředí SH ČMS, který předal sboru čestnou stuhu II. stupně k praporu.

Ve 13.00 hodin proběhlo u pomníku padlých občanů Lužan ve světové válce položení vzpomínkového věnce. Po projevu starostky obce a hymně ČR jsme se přemístili na hřiště TJ Sokol Lužany, kde proběhla soutěž v požárním sportu. Do Lužan se sjelo celkem 8 družstev mužů a 3 družstva žen. Po úspěšném absolvování pokusů požárního útoku se v kategorii ženy umístily na 1. místě ženy starší, na druhém místě skončilo družstvo z Červeného Poříčí a na třetím místě naše ženy mladší. V mužské kategorii zvítězilo družstvo ze Zálesí, na druhém místě skončili mladší muži z Lužan a na třetím místě starší muži z Lužan. Než byly napsány výsledky a diplomy, předvedly požární útok obě žákovská družstva. První den oslav zakončila taneční zábava na místním hřišti, která se vydařila i díky skvělému počasí.

Oslavy pokračovaly v neděli odpoledne, které začalo ukázkami přípravek Lužan, která předvedla člunkovou štafetu a ze Švihova, jejichž děti ukázaly hasičskou rozsvičku, štafetu a požární útok. Poté všem přítomným předvedla družstva žáků štafetu dvojic.

Hasiči ze Štěpánovic nás překvapili velice vydařenou ukázkou sekýrkového cvičení. To už jsme v dále mohli zaslechnout houkání sirény, která oznamovala příjezd našeho hasičského vozu Avia, v němž byli členové výjezdové jednotky, kteří předvedli tradiční útok z požární auta.

Poté se nám hezkým vystoupením „hasičského potěru“ předvedly naše ženy. Hasiči z HZS Přestice předvedli vyproštění z havarovaného vozidla a hasiči z HZS Klatovy připravili pro děti „pěnovou párty“.

Celé odpoledne jsme mohli obdivovat historickou i současnou hasičskou techniku.

Na závěr se sluší poděkovat všem členům, kteří se podíleli na přípravě oslav a jejich bezchybném průběhu, všem, kteří se starali o naše žaludky a také dobrovolným hasičům z Přestice, kteří nás o víkendu zásobovali vodou.

Poděkování patří i všem, kteří jakýmkoliv způsobem přispěli na naše oslavy. Jsou to: Obec Lužany, TOP ABRASIVE, s.r.o., OSEVA PRO, s.r.o., STABO – Ing. Petr Bouda, Florian Servis, s.r.o. - Josef Černý, Kominictví – zednictví Vránek – Šich.

Václav Petrželka, velitel sboru

SOKOL LUŽANY

Další rok naší činnosti jsme společensky zahájili 8. 2. 2013 tradičním sportovním plesem. Zaplněný sál ukázal, že se tato akce velice podařila.

Sportovně jsem začali pracovat již začátkem února pravidelnými tréninky jak v sále kulturního domu, tak na nově vybudovaném hřišti s umělou trávou a osvětlením, které vybudovala Obec Lužany. Tréninků se zúčastňovali hráči dorostu, mužů a staré gardy.

V polovině února jsme vycestovali na Nové Hutě na zimní sportovní pobyt. Fyzickou kondici jsme zlepšovali hlavně využitím běžek. Pobytu na vlastní náklady využili hráči „A“ mužstva a staré gardy, ale také někteří příznivci Sokola.

Samotnou sezónu zahájil oddíl s družstvem dorostu, mužů a staré gardy.

Mužstvo mužů

Během zimní přestávky došlo k několika změnám. Na hostování do Přeštice odešel Luboš Janeček. Naopak naše řady posílil opět brankář Martin Toma z Letin a Rostislav Soušek z Běšin (nyní bydlí v Přeštici). Přátelská utkání jsme sehráli díky špatným terénům pouze dvě a to proti dorostu Doubravky Plzeň na umělé trávě v Plzni a prohráli jsme 4 : 2 a v Soběkurech jsme remizovali 2 : 2.

Zápasy jarní části

Lužany – Kasejovice	2 : 2	Plocar, Štycha (PK - vítězství)
Lužany – Přeštice	1 : 5	Šašek
Blovice „B“ - Lužany	2 : 3	Toma Marek, Plocar 2 x
Nepomuk „B“ - Lužany	6 : 1	Soušek
Lužany – Hradec	1 : 1	Plocar (PK – porážka)
Předenice – Lužany	0 : 2	Hajžman, Soušek
Lužany – Chotěšov	3 : 0	Šašek, Plocar 2 x
Lužany – Žinkovy	1 : 2	Linhart
Střížovice – Lužany	1 : 4	Plocar 3 x, Kasl
Lužany – Letiny	0 : 1	
Lužany – Chlumčany „B“	2 : 3	Klíma, Fuchs
Dvorec – Lužany	2 : 1	Linhart
Sp. Poříčí „B“ - Lužany	1 : 1	Běl (PK – porážka)

Sezónu 2012 – 2013 končíme na velmi pěkném 5. místě s počtem bodů 42 a skóre 50 : 44.

Mužstvo dorostu

Ve své soutěži pokračoval též dorost, který v jarní části vedli Tomáš Velkoborský a Luboš Janeček. A i když jejich úloha nebyla snadná, když dost často dávali sestavu dohromady na poslední chvíli a někdy neměli ani dostatečný počet hráčů, přesto mužstvo uhrálo několik dobrých výsledků.

Zápasy jarní části

Chlumčany – Lužany	0 : 2	Tureček, Štycha
Lužany – Plzeň – Letná	4 : 3	Štycha 2 x, Tureček, Fuchs (vlastní)

Příkosice – Lužany	0 : 6	Rada 2 x, Tureček 2 x, Míka 2 x
Lužany – Chotěšov	1 : 1	Rada (PK – 2 : 3)
Lužany – Černice	0 : 16	
VS Plzeň – Lužany	2 : 1	Velich
Raková – Lužany	8 : 0	
Lužany – Lhota	3 : 3	Němeček, Brada 2 x (PK 3 : 4)
Volduchy – Lužany	5 : 1	Rada
Lužany – Dobřany	0 : 6	

Mužstvo staré gardy

Ke svým zápasům se scházela též stará garda již pod vedením Josefa Černého a dosáhla těchto výsledků:

Lužany – Radkovice	2 : 0
Losiná – Lužany	0 : 0
Lužany – Chlumčany	3 : 2
Žinkovy – Lužany	2 : 4
Lužany – Zdemyslice	4 : 4
Sp. Poříčí – Lužany	5 : 1
Lužany – Přeštice	0 : 4
Vstíš – Lužany	odloženo (špatné počasí)
Lužany – Klášter	odloženo (špatné počasí)
Lužany – Stod	4 : 1

Skončením sezóny 2012 – 2013 končí svoji činnost mužstvo dorostu.

Po delším jednání se rozhodl výbor Sokola o přihlášení „B“ mužstva mužů do další sezóny.

Na závěr bychom chtěli poděkovat všem našim příznivcům a sponzorům, popřát jim hezké fotbalové prázdniny a do další sezóny jen to nejlepší.

Josef Havránek, Lužany 102

... je to na tobě, seš náš poslední triumf !!!

OCHOTNICKÝ KROUŽEK LUŽANY

Od začátku roku 2013 začíná Ochotnický kroužek Lužany zkoušet novou hru Čert a Káča. Proč zrovna Čert a Káča? Místní akční skupina (MAS) Aktivios Nezdice nás požádala, zda bychom v rámci jejich projektu "Oživme společně památky a pověsti z míst tajemných i kouzelných" nenastudovali pověst z našeho kraje. Tento projekt byl vypracován ve spolupráci s MAS sv. Jana z Nepomuku a MAS Pošumaví. Celý tento projekt získal dotaci z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova: Evropa investuje do zemědělských oblastí. V rámci této akce byly především vydány 3 knihy pověstí s přebalem a s CD, kdy tyto pověsti namluvil pan Otakar Brousek st. a dalšími akcemi byla rekonstrukce jedné památky z každého území, dále například literární soutěž pro děti od 6. do 9. ročníků „Babičko, povídej, aneb co mi vyprávěli prarodiče“, nebo putovní výstava „Krajinou našich pověstí“, která nyní probíhá v Muzeu historie Přesticka. A z každého tohoto území byl vybrán jeden ochotnický spolek, který nastudoval jednu pověst. A protože náš ochotnický kroužek pochází z Lužan, vybrali jsme si pověst o čertu a Káče, která se na Lužansku silně traduje.

Generální zkouška se uskutečnila 23. 5. 2013 a netradiční premiéra pod širým nebem pak proběhla na divadelním festivalu v Nebílovech 25. 5. 2013 od 18,00 hodin v rámci akce Májová pěna 2013. Všichni členové ochotnického souboru slibují, že se představí i všem spoluobčanům v Lužanech, zřejmě někdy v podzimním termínu a pohádku bychom rádi představili i dětem při Mikulášské nadílce.

V Lužanech je nastudování této hry již druhé v pořadí. V 80. letech minulého století byla pohádka představena lužanským ochotnickým souborem, kdy se v hlavních rolích jako čert Marbuel objevil Jiří Borový a v roli Káči jeho manželka Marie Borová. Ta se po roce 1991 stala vedoucí a režisérkou znovuoobnověného divadelního souboru s mnoha úspěšnými představeními – pohádkami, estrádami a písničkovými pořady.

Toto představení, které uvádí Lužanský ochotnický kroužek poprvé v premiéře v roce 2013, kdy uplynulo 10 let od smrti vynikající režisérky a kamarádky Marie Borové, věnují ochotníci právě jí. Věří, že se jim nastudování této hry povedlo a ona se na ně může spokojeně a vždy s úsměvem z divadelního nebe dívat a být jim i jakýmsi strážným andělem jejich konání.

LETNÍ GRILOVÁNÍ

Na závěr občasníku trochu odlehčení. Po dlouhých studených měsících konečně přichází letní grilovací sezóna a proto uvádíme tato pravidla celého grilování, která je důležité si zopakovat. Tato specifická „outdoorová“ aktivita je jediným druhem vaření, kterému se „skutečný muž“ věnuje pravděpodobně proto, že v sobě obsahuje prvek nebezpečí.

Jestliže se tedy muž rozhodne grilovat, uvede do pohybu tento sled událostí:

Běžný postup:

- (1) Žena nakoupí všechny potraviny.
- (2) Žena připraví salát, očistí zeleninu a připraví dezert.
- (3) Žena připraví maso na grilování a uloží ho na podnos společně se všemi nástroji a omáčkami a přinese to muži, který pohodlně sedí u grilu s pivem v ruce.

Nyní přichází to podstatné:

(4) MUŽ DÁ MASO NA GRIL.

Další běžný postup...

- (5) Žena jde dovnitř pro talíře a příbory.
- (6) Žena vyjde ven, aby muži oznámila, že maso se pálí. On jí poděkuje a požádá ji, aby mu přinesla další pivo, zatímco on situaci vyřeší.

Opět to důležité:

(7) MUŽ VYJME MASO Z GRILU A ODEVZDÁ HO ŽENĚ.

Další běžný postup...

- (8) Žena připraví talíře, salát, chléb, příbory, servítky a omáčky a přinese vše na stůl.
- (9) Po jídle žena uklidí ze stolu a umyje nádobí.

A nejdůležitější ze všeho:

- (10) Každý POCHVÁLÍ MUŽE a poděkuje mu za jeho KUCHARSKÉ UMĚNÍ.
- (11) Muž se zeptá ženy, jak si užila svůj volný večer bez vaření. A po její nevrle reakci dojde k závěru, že některým ženám se prostě nikdy nezavdčíš...

Pohodové letní grilování.